

14.8.2018

Rahoitusmarkkinaosasto

Lausuntoyhteenveto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

1 Johdanto

Valtiovarainministeriö pyysi 27.6.2018 lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntoaika päättyi 8.8.2018. Luonnoksessa ehdotetaan muutettavan Finanssivalvonnasta annettua lakia, sijoitusrahastolakia, vaihtoehtorahaston hoitajista annettua lakia sekä Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia.

Hallituksen esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2402 yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, jäljempänä *arvopaperistamisasetus*. Arvopaperistamisasetus on pantava kansallisesti täytäntöön 1.1.2019 mennessä.

Lausuntoja luonnosesityksestä, jäljempänä *esitys*, pyydettiin seuraavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä: oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Suomen Pankki, Finanssivalvonta, Rahoitusvakausvirasto, OP Ryhmä, Keskuskauppakamari, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Finanssiala ry, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry ja Suomen Yrittäjät ry.

Lausuntoja tuli kaikkiaan 9 kappaletta. Lausunnon antoivat Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Finanssivalvonta, Keskuskauppakamari, OP Ryhmä, Rahoitusvakausvirasto, sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen Pankki ja Suomen Yrittäjät ry. Suomen Pankki lausui, että sillä ei ollut huomautettavaa luonnosehdotuksesta. Työ- ja elinkeinoministeriö ilmoitti, että sillä ei ollut asiassa lausuttavaa.

Lausunnot on ryhmitelty sen mukaan, onko taho viranomainen vai yksityisen sektorin edustaja.

Lähtökohtaisesti lausuntopalaute tuki esityksen tavoitteita sekä sen täytäntöönpanosta johtuvia välttämättömiä muutoksia.

2 Lausunnot

2.1 Viranomaiset

Finanssivalvonta (Fiva)

Fiva pitää esitettyjä muutoksia kokonaisuutena arvioiden kannatettavina ja näkee pyrkimyksen arvopaperistamismarkkinoiden kehittämiseen läpinäkyvällä ja

yksinkertaisella tavalla hyvänä asiana myös suomalaisten rahoitusmarkkinoiden näkökulmasta.

Fiva kiinnittää huomiota ehdotettuihin Finanssivalvonnasta annetun lain, jäljempänä *FivaL*, 5 §:ssä listattuihin muihin finanssimarkkinoiden toimijoihin. Listaan tulisi sisällyttää erillisyhtiön, alullepanijan ja järjestäjän lisäksi myös alkuperäinen luotonantaja. Tällöin **Fiva** voisi kohdistaa alkuperäiseen luotonantajaan *FivaL* 33 §:n mukaisen toimeenpanokiellon tai oikaisukehotuksen. Lisäksi **Fiva** esitti muutaman teknisluontoisen kommentin.

Fiva katsoo lopuksi, että Finanssivalvonnan valvontamaksuista annettuun lakiin lisättäväksi ehdotettu valvontamaksu arvopaperistamisasetuksen 28 artiklassa tarkoitettulle arvopaperistamisen tarkastajalle on liian alhainen.

Rahoitusvakausvirasto (RVV)

RVV kannattaa ehdotuksen tavoitteita, joilla osaltaan pyritään edistämään arvopaperistamismarkkinoiden kehitystä Suomessa. **RVV** pitää perusteltuna *FivaL*:iin esitettyä muutosta, jossa arvopaperistamisasetuksen 28 artiklassa tarkoitettu yhteisö lisättäisiin Finanssivalvonnan toimilupavalvottavia koskevaan luetteloon.

RVV toteaa, että luottolaitosten tase-erien arvopaperistaminen voi olla elvytystä kriisinratkaisusuunnitelmiin sisältyvä keino likviditeetin turvaamiseksi luottolaitoksen kohtaamassa poikkeus- tai kriisitilanteessa. Jos arvopaperistamisasetuksen 28 artiklassa tarkoitettua yhteisön toimilupaprosessi on kestoiltaan pitkä, tämä voi vähentää mahdollisuutta perustaa erillisyhtiö arvopaperistetun instrumentin liikkeeseen laskemiseksi riittävän nopeasti likviditeettikriisin välttämiseksi. **RVV** pitääkin tärkeänä, etteivät lakimuutokset aiheuta ajallista katkosta luottolaitosten mahdollisuudelle hankkia rahoitusta arvopaperistamisella kriisitilanteissakaan. **RVV** pitää siten perusteltuna, että toimiluvan arvopaperistamisasetuksessa tarkoitettulle yhteisölle myöntäisi Finanssivalvonta.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM)

STM toteaa ehdotuksen yleisperusteluiden johdannon osalta, että Yhdysvaltain kiinteistörahoitusmarkkinoilta alkaneen viimeisimmän finanssikriisin syntyyn vaikutti jo ennen kriisiä tapahtunut luotonannon kriteerien noudattamisen heikentyminen, ei yksinomaan arvopaperistaminen. **STM** katsoo lisäksi, että luonnosehdotuksessa voitaisiin korostaa tehokkaiden luotonmyöntämiskriteereiden ja niiden noudattamisen merkitystä, riittävää tiedonantoa sekä mahdollisuuksien mukaan maksukyvyyn yleistä seuraamista jo ennen arvopaperistamistoimenpiteitä esillä olleiden kotitalouksien ja taloyhtiöiden velkaantumista koskevan keskustelun innoittamana.

STM esitti lisäksi teknisluonteisen muutosehdotuksen koskien yleisperustelujen rakennetta sekä kiinnitti huomiota muutettavana olevan komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 aikataulun mahdollisista vaikutuksista esityksen aikatauluun.

STM katsoo, että esityksen perusteluissa voitaisiin kuvata lyhyesti asetuksen 27 artiklan (YLS-ilmoitus) ja 28 artiklan (YLS-ilmoituksen tarkastava kolmas osapuoli) sisältö.

STM kiinnittää huomiota myös siihen, että esityksestä puuttunee arvopaperistamisasetuksen 39 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu muutos, jonka mukaan Solvenssi II –direktiivistä kumotaan 308 b artiklan 11 kohta.

Pykäläehdotusten osalta **STM** toteaa lisäksi, että alkuperäinen luotonantaja olisi määriteltävä FivaL:n 5 §:n 34 kohdassa, jotta FivaL 33 §:ssä tarkoitettua toimeenpanokieltoa ja oikaisukehotusta voitaisiin soveltaa myös alkuperäiseen luotonantajaan.

2.2 Muut lausunnon antajat

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), Keskuskauppakamari (KKK) ja Suomen Yrittäjät (SY)

EK ja **KKK** kannattavat esityksen tavoitteita. **SY** pitää ehdotusta oikean suuntaisena ja katsoo, että arvopaperistaminen on perusteltua, kun se on yksinkertaista, läpinäkyvää ja standardoitua. **EK** katsoo, että suomalaiset markkinatoimijat ja yritykset näkevät tulevaisuudessa arvopaperistamisen varteenotettavana mahdollisuutena. Arvopaperistaminen olisi hyvä ja perusteltu lisä rahoitusmarkkinoiden tarjontaan. **SY**:n mukaan suomalaisten saatavakantojen arvopaperistamisella voi olla kotimaisten rahoitusmarkkinoiden toiminnan kannalta suotuisia vaikutuksia sekä yrityksille että rahoituslaitoksille.

EK pitää perusteltuna sitä, että arvopaperistamismarkkinoiden toimijoilta voidaan edellyttää toimilupaa ja kannattaa huomion kiinnittämistä ESMA:lle tehtäviin rekisteröintihakemusprosesseihin. Prosessi ei saisi muodostua liian rasakaksi ottaen huomioon, että arvopaperistaminen voi toisinaan tapahtua ad hoc -pohjalta. **KKK** katsoo, että kansallisella tasolla tulisi seurata ehdotettujen lainsäädäntömuutosten vaikutuksia arvopaperistamiseen. Asetuksen täytäntöönpanon lisäksi tulisikin kartoittaa mahdollisuuksia edistää arvopaperistamista esimerkiksi poistamalla mahdollisia sääntelystä aiheutuvia muita esteitä tai kynnyksiä markkinoiden syntymiselle.

OP Ryhmä (OP)

OP kiinnittää huomiota Suomen lainsäädännön puutteisiin erillisyhtiöitä ja muita vastaavia toimijoita koskevien rakenteiden osalta ja pitää lainsäädännön ongelmakohtia yhtenä syynä arvopaperistamismarkkinan kehittymättömyyteen Suomessa.

OP katsoo, että ehdotetussa paikassaan sijoitusrahastolain 11 luvun 71 §:ssä säännös aiheuttaa väärinkäsityksen, sillä siitä välittyy mielikuva, jossa muutokset vaikuttaisivat myös rahamarkkinavälineisiin. **OP** pitää perustelumpana sitä, että arvopaperistamista koskeva teksti tulisi sijoittaa omaksi pykäläkseen luvussa 11.

Lisäksi **OP** huomauttaa, että ehdotuksessa viitataan AIFML:ssa olevaan kohtaan, jossa todetaan, että arvopaperistamiserillisyhtiö ei voi toimia AIFML:ssa tarkoitettuna sijoitusrahastona. Kohdassa mainittu sijoitusrahasto tulisi muuttaa vaihtoehtorahastoksi terminologisen yhdenmukaisuuden vuoksi.

Lisäksi **OP** ehdottaa joitakin teknisiä tarkennuksia luonnokseen.